

מבני נתונים 08a

תרגול 11
28/2/2008

מיון

ליאור שפירא

תרגיל 1

- בהינתן n מספרים שלמים בטווח $1..n^c$ כיצד ניתן למיין בזמן $O(n \cdot c)$ פתרון
- נתחיל ממספרים בטווח $1..n^2$ האם ניתן למיין אותם ב- $O(n)$?
- אילו אלגוריתמים אנו מכירים שממיינים בזמן לינארי?
- Counting sort – בהנתן n מספרים בטווח $0..k$ $\theta(k+n)$
- $k = O(n)$ נכתוב כל מספר בבסיס n , כמה ספרות?
- נמייין כמו radix sort, $O(n)$ לכל ספרה ולכן $2O(n) = O(n)$
- עבור הבעיה המקורית כמה ספרות יהיו לנו?

איך נמצא חסם הדוק לבעיה?

- נניח הוכחנו שעבור בעיה מסוימת **קיים אלגוריתם** שפותר את הבעיה **לכל קלט** בגודל n , בזמן $O(\log n)$.
- כדי למצוא חסם תחתון **לבעיה** יש להוכיח ש: **לכל אלגוריתם** שפותר את הבעיה **קיים קלט** שעבורו זמן הריצה הוא $\Omega(\log n)$.

זה לא אומר שאין אלגוריתם שפותר את הבעיה בזמן $O(1)$ עבור קלטים מסוימים!

חסמים עליונים ותחתונים

- חסם עליון: הוכחה לזמן ריצה מקסימלי עבור כל קלט. למשל: נוסחאות נסיגה, פונקציית פוטנציאל
- חסם תחתון: קלט לדוגמה עבורו האלגוריתם לוקח הרבה זמן.
- נניח שהוכחנו שאלגוריתם מסויים פותר את הבעיה לכל קלט בזמן $O(t)$
- אזי $O(t)$ הוא חסם עליון לזמן הנדרש לפתור את הבעיה WC

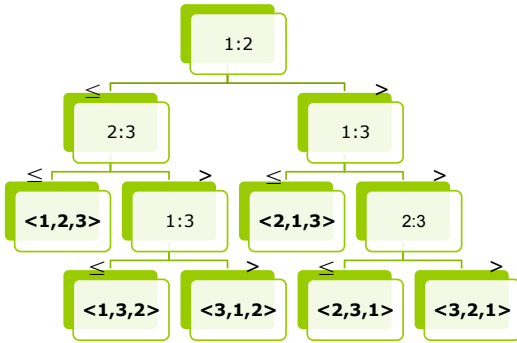
חסם תחתון על מיון על ידי השוואות

- אם אלגוריתם המיון שלנו מתבצע רק ע"י השוואות, כמה סידורים אפשריים יש ל- n אברים?
- יש $n!$ סידורים אפשריים
- For $\langle a,b,c \rangle$
  - a,b,c
  - a,c,b
  - b,a,c
  - b,c,a
  - c,a,b
  - c,b,a

חסמי זמן ריצה לבעיה

- חסם עליון $O(t)$: אלגוריתם לדוגמה שפותר את הבעיה לכל קלט בזמן $O(t)$
- חסם תחתון $\Omega(t)$:
  - מיפוי כל אלגוריתם לעץ החלטות בגובה $\Omega(t)$
  - רדוקציה לבעיה שהוכחנו בכיתה עם חסם תחתון על זמן הריצה (מיון או חיפוש בינארי במודל ההשוואות).
  - זמן קריאת הקלט. למשל: כל אלגוריתם לבעיית מציאת המינימום מ- n מספרים חייב לעבור על כל הקלט ולכן לוקח זמן $\Omega(n)$

חסם תחתון על מיון על ידי השוואות

חסם תחתון על מיון על ידי השוואות

- ניתן לייצג כל אלגוריתם מיון (השוואתי) על ידי עץ החלטות בינארי
  - למה ניתן לייצג כעץ?
  - למה דווקא כעץ בינארי?
- בעץ עצמו
  - כל צומת מייצגת את הסידור החלקי כפי שידוע לנו עד נקודה זו
  - קשתות העץ הן תוצאות השוואות

חסם תחתון על מיון על ידי השוואות

$$\begin{aligned} \log_2 n! &= \log(n(n-1)(n-2)\dots(2)(1)) \\ &= \log n + \log(n-1) + \dots + \log 2 + \log 1 \\ &\geq \log n + \log(n-1) + \dots + \log\left(\frac{n}{2}\right) \\ &\geq \frac{n}{2} \log \frac{n}{2} \\ &= \frac{n}{2} \log(n - \frac{n}{2}) \\ &= \Omega(n \log n) \end{aligned}$$

חסם תחתון על מיון על ידי השוואות

- מס' ההשוואות המקסימאלי = עומק העלה העמוק ביותר בעץ
  - מס' ההשוואות הממוצע = עומק עלה ממוצע
- עץ החלטה למיין n אברים הוא בעל $n!$ עלים בהכרח
  - עץ בינארי מעומק d הוא בעל 2^d עלים לכל היותר
  - עץ בעל 2^d עלים חייב להיות בעל עומק d
  - עץ בעל $n!$ עלים חייב להיות מעומק של לפחות $\lceil \log(n!) \rceil$
  - ולכן כל אלגוריתם מיון מבוסס השוואות דורש לפחות $\lceil \log(n!) \rceil$ השוואות במקרה הגרוע ביותר.

תרגיל 2

- כמה "יקר" להפוך ערמה לעץ חיפוש בינארי?
- נראה שהחסם התחתון הוא $n \log n$
- נפתור ברדוקציה על דרך השלילה
  - נניח שניתן להפוך ערמה לעץ חיפוש בינארי ב- $f(n)$
  - בהינתן n מספרים, מיינו את המספרים (במודל ההשוואה)
    - נבנה ערמה בזמן לינארי $O(n)$
    - נמיר את הערמה לעץ בינארי מאוזן בזמן $f(n)$
    - נעבור על העלים ב-order i ונדפיס אותם (ממוינים) בזמן לינארי
  - סה"כ זמן - $O(n) + f(n) + O(n)$
  - לכן, אם $f(n) < n \cdot \log n$ ניתן למיין n מספרים בזמן קטן מ- $O(n \cdot \log n)$ ואנו יודעים שזה בלתי אפשרי. מ.ש.ל

חסם תחתון על חיפוש

- מה החסם התחתון על חיפוש במערך ממוין?
  - במקרה הגרוע ביותר נשווה לכל איבר
  - ז"א בעץ יש n עלים
  - מה העומק המינימלי של עץ בינארי בעל n עלים?
    - זמן לוגריתמי $O(\log n)$

תרגיל 3

דוגמה: $j=6$

1	2	4	5	6	9	26	15	14	3
---	---	---	---	---	---	----	----	----	---

- נתונים n אלמנטים במערך A . קיים אינדקס j כך שלכל $i \leq j$ מתקיים $A[i] < A[i+1]$ ולכל $i > j$ מתקיים $A[i] > A[i+1]$
- אך ניתן למצוא את j ?
- מדוע $\Omega(\log n)$ הוא חסם תחתון על מס' השוואות למציאת j ?

פתרון (1)

- נפתור בדומה לחיפוש בינארי:
  - מצא את האבר ה- $n/2$
  - אם הוא גדול משני שכניו אזי מצאנו את j
  - אחרת נמשיך בחצי המתאים רקורסיבית

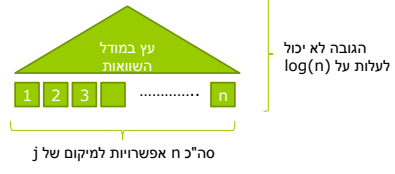
טעות נפוצה: לחפש את החציין (למה לא טוב?)

תרגיל 3

2. מדוע $\Omega(\log n)$ הוא חסם תחתון על מס' השוואות למציאת j ?

פתרון (2)

אופציה א': ע"י עץ השוואות

אופציה ב' ע"י רדוקציה לחיפוש בינארי: נניח נתון מערך ממין A ואבר אותו מחפשים X .

תרגיל 4

- הוכיחו כי לא יכול להיות אלגוריתם במודל השוואות בו עבור קלט באורך n , לפחות חצי מהפרמוטציות האפשריות של המספרים 1 - n עד n ניתנות למיון בזמן ליניארי. (עבור המחצית השניה של הפרמוטציות, לאלגוריתם מותר להחזיר כל דבר, אפילו סדר שגוי).

הסוף

שבוע נעים